

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΑΝΔΑΚΑΣ / Αναπληρωτής Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Πρόεδρος ΔΣ «ΜΗΤΕΡΑ», Πρόεδρος & Ιδρυτής HOPEgenesis

Η γονιμότητα είναι υπόθεση και των δύο

Όταν ένα ζευγάρι δυσκολεύεται να αποκτήσει παιδί, το βλέμμα στρέφεται σχεδόν πάντα στη γυναίκα. Κι όμως, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), περίπου το 50% των περιπτώσεων υπογονιμότητας οφείλεται σε ανδρικούς παράγοντες, είτε αποκλειστικά είτε σε συνδυασμό με τη γυναίκα.

Η αξία του σπερμοδιαγράμματος αναφοράς

Η πιο ουσιαστική και απλή εξέταση για τη διερεύνηση της ανδρικής γονιμότητας είναι το σπερμοδιάγραμμα. Δίνει σαφή εικόνα για τον αριθμό, την κινητικότητα και τη μορφολογία των σπερματοζωαρίων, ενώ σε περίπτωση ευρημάτων, μπορεί να ακολουθήσει ορμονικός έλεγχος, υπέρηχος όρχεων ή γενετική διερεύνηση.

Όλο και περισσότεροι ειδικοί προτείνουν να γίνεται ένα «σπερμοδιάγραμμα αναφοράς» γύρω στα 30 έτη, ώστε κάθε άνδρας να γνωρίζει τη βασική του αναπαραγωγική εικόνα και να προλαμβάνει πιθανά προβλήματα στο μέλλον.

Οι αιτίες της ανδρικής υπογονιμότητας

Η ανδρική υπογονιμότητα οφείλεται συνήθως σε ορμονικές διαταραχές, κίρσοκήλη, λοιμώξεις, τραυματισμούς ή γενετικούς παράγοντες. Ωστόσο, σημαντικό ρόλο παίζει και ο τρόπος ζωής: το κάπνισμα, η παχυσαρκία, η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ, η έλλειψη άσκησης, η έκθεση σε θερμότητα (π.χ. laptop στα πόδια) και το έντονο άγχος μειώνουν τη σπερματογένεση και επιβαρύνουν τη συνολική γονιμότητα.

Τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα δείχνουν ότι, όταν ο ανδρικός παράγοντας εντοπιστεί και αντιμετωπιστεί, οι πιθανότητες επιτυχίας είναι ιδιαίτερα υψηλές.

Μελέτες έχουν δείξει πως μετά τη διόρθωση κίρσοκήλης,

η πιθανότητα φυσικής σύλληψης φτάνει το 46%, έναντι 11% χωρίς θεραπεία (Medscape, 2023).

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις ανδρικής υπογονιμότητας που αντιμετωπίζονται με τεχνικές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τα ποσοστά κύησης αγγίζουν το 58-69%, ανάλογα με τη μέθοδο που εφαρμόζεται (PMC, 2020).

Τα θεραπευτικά όπλα

Η θεραπευτική προσέγγιση εξατομικεύεται και μπορεί να περιλαμβάνει:

- φαρμακευτική αγωγή
- χειρουργική αποκατάσταση
- τεχνικές όπως η ενδοωαριακή έγχυση σπερματοζωαρίου (ICSI).

Τα αποτελέσματα είναι συχνά εντυπωσιακά, ιδίως όταν η διάγνωση γίνεται έγκαιρα.

Ένα μήνυμα προς όλα τα ζευγάρια που προσπαθούν: «Η ανδρική υπογονιμότητα δεν είναι αδυναμία, είναι μια ιατρική κατάσταση με λύσεις. Η πρόληψη και ο έγκαιρος έλεγχος είναι δείγμα ωριμότητας και φροντίδας, όχι μόνο για τον εαυτό μας, αλλά και για το μέλλον της οικογένειας που ονειρεύεται κάθε ζευγάρι».

Τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα δείχνουν ότι, όταν ο ανδρικός παράγοντας εντοπιστεί και αντιμετωπιστεί, οι πιθανότητες επιτυχίας σύλληψης είναι ιδιαίτερα υψηλές, αγγίζοντας έως και το 69%